

Actieve informatievoorziening

Aan : de gemeenteraad
Kopie aan :
Portefeuillehouder : W.J.G. Pelgrom
Datum vergadering BenW : 1 juli 2025
Kenmerk : Z147699/INT25-61961
Onderwerp : Actieve informatievoorziening voortgangsrapportage
2025 RES Achterhoek

Via deze actieve informatievoorzieningen brengen we u graag op de hoogte van de voortgangsrapportage 2025 RES Achterhoek.

Context

In de zomer van 2021 hebben de Achterhoekse gemeenten, de provincie en het waterschap gezamenlijk ingestemd met de RES 1.0 Achterhoek. Met de RES-aanpak geven we invulling aan de afspraken uit het klimaatakkoord. Momenteel werken we aan de herijking van de RES 1.0 richting RES 2.0. In de RES 2.0 worden de afspraken nader geconcretiseerd. We verwachten dat de RES 2.0 in het vierde kwartaal van dit jaar gereed zal zijn voor besluitvorming.

Het Nationaal programma RES vraagt elke twee jaar om een voortgangsrapportage. De eerste was in 2023. De voortgangsrapportage beschrijft de stand van zaken van dit moment. Op dinsdag 9 juli heeft de Provincie Gelderland als laatste in de rij van bestuurlijke RES-partners ook ingestemd met de Voortgangsrapportage RES Achterhoek 2025.

De centrale vraag is: liggen we anno 2025 op koers om de afgesproken beleidsdoelstelling uit de RES 1.0 te halen? Het antwoord op die vraag is: nee.

Voortgang van de RES-doelen

Op 1 januari 2025 werd in de Achterhoek 0,577 TWh per jaar duurzame energie opgewekt. Daarnaast bestaan er voor 0,148 TWh per jaar initiatieven waarvan verwacht mag worden dat deze op afzienbare termijn gerealiseerd worden (de harde pijplijn). In totaal is dit 0,725 TWh per jaar aan duurzame energie. Dat is 54% van het gestelde doel voor 2030. In 2021 was dat 0,471 TWh (35%) en in 2023 was dat 0,677 TWh (50%).

Ontwikkelen windenergie

In de RES 1.0 is afgesproken om minimaal 0,546 TWh per jaar windenergie op te wekken. In alle gemeenten zijn daarvoor voorkeursgebieden aangewezen. Bij het lezen van de voortgangsrapportage is het goed om in het achterhoofd mee te nemen, dat windprojecten waarvoor nog geen verzoek tot planologische medewerking (principeverzoek) verleend is, in de RES-systematiek in de verkennende fase vallen. De opwekpotentie van duurzame energieprojecten in deze fase, mag vanuit deze systematiek niet meegerekend worden bij de voortgang. Het beoogde windproject in onze gemeente (Keppel – Eldrik) valt nog in deze fase, evenals windprojecten in Montferland, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.

Sinds 2023 zijn er diverse aanpassingen gedaan aan wet- en regelgeving. Daarnaast zijn op nationaal, provinciaal en regionaal niveau diverse programma's opgezet en plannen uitgewerkt die mogelijk impact hebben op de RES. Een belangrijke ontwikkeling is dat het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat al enkele jaren werkt aan nieuwe landelijke milieuregels voor windparken.

Ontwikkeling zonne-energie

In de RES 1.0 is afgesproken om 0,35 TWh per jaar op te wekken via zon op gebouw. Inmiddels lijkt deze ambitie ingehaald te zijn door de tijd. Netcongestie maakt dat deze opgave voor 2030 waarschijnlijk niet realistisch is. Vanuit de Achterhoek benaderen we deze uitdaging met de instelling: we doen wat kan en kijken hoe ver we komen. De doelstelling voor zon op veld (0,21 TWh per jaar) hebben we met 0,248 TWh per jaar inmiddels gerealiseerd.

Aandachtspunten

Over de vertraging bij de vergunningverlening voor windparken en de achterblijvende ontwikkeling van zon op gebouw is hierboven al iets gezegd. Daarnaast gaan gemeentelijke warmte-/koudeprogramma's richting geven aan investeringen van de netbeheerders in de gebouwde omgeving. Ook onderzoeken we de mogelijkheid om Achterhoekbreed een uitvoeringsprogramma energietransitie op te stellen. Potentie voor groen gas, batterijopslag en energieplanologie zijn eveneens onderwerpen die van belang zijn voor de RES Achterhoek. Tot slot kan krapte op de grondstoffen- en arbeidsmarkt zijn weerslag hebben op het bereiken van de doelen.

Vervolg

De voortgangsrapportage wordt aangeboden aan het Nationaal Programma RES. We verwachten dat de RES 2.0 Achterhoek in het vierde kwartaal van 2025 verschijnt. De volgende voortgangsrapportage verschijnt in de zomer van 2027.

Bijlage

1. Voortgangsrapportage RES Achterhoek 2025.